

WWF Verdens naturfond
Postboks 6784 – St. Olavs plass
0130 Oslo
Org.nr.: 952330071MVA
Tlf: 22 03 65 00
post@wwf.no
www.wwf.no
facebook.com/WWFVerdensnaturfond

Til Miljødirektoratet

Oslo, 27.09.2024

Høringsvar: forskriftsforslag for produsentansvar for enkelte engangsprodukter av plast

WWF Verdens naturfond takker for mulighet til å komme med innspill.

WWF støtter innføringen av produsentansvaret. Plastkrisen vi står i, drevet frem av en lineær materialstrøm og kunstig billige råmaterialer, viser at industri og varehandel ikke selv har klart å ta nødvendig ansvar for hele livssyklusen til plastprodukter de setter på markedet. WWF imøteser derfor forskriftsforslaget som utvider produsentansvarsordningen til flere produkttyper, og understreker samtidig viktigheten av at avgjørende myndighet for definisjonssetting, kontrollmekanismer og andre grunnleggende aspekter må ligge hos offentlige instanser, eksempelvis Miljødirektoratet og kommunene, og ikke overlates til frivillige, selvregulerende ordninger. WWF mener at en produsentansvarsordning skal bidra til å gå fra en lineær til en sirkulær økonomi, og ordninger må derfor ikke kun se på kostnader produkter fører med seg som avfall. I tilfellet for plast er samfunnets og miljøets reelle kostnad ti ganger høyere enn markedsprisen,ⁱ og derfor mener WWF at kostnadene som pålegges aktører som setter produkter på markedet i større grad bør reflektere denne diskrepansen. Videre mener WWF at mens innføringen av flere produsentansvarsordninger er et skritt i riktig retning, er vår forventning at all plast blir satt under produsentansvar, for å sikre at nevnte samfunnskostnader reflekteres i prisen, og at ingen plast kommer på avveie i naturen.

Vi vil rette oppmerksomhet mot at produktene foreslått omfattet av ordningen er produkter som kan kategoriseres som unødvendige plastprodukter og som WWF mener bør forbys og utfases. Produktene utgjør nemlig stor forsøplingsrisiko, det finnes velegnede alternativer og det antas å være få sosiale konsekvenser ved en utfasing.ⁱⁱ I FN ferdigforhandles det høsten 2024 en global avtale for å stanse plastforurensning, hvor utfasing av unødvendige og særlig skadelige produkter er inkludert i Norges, som del av høyambisjonskoalisjonen, innspill til avtaleteksten.ⁱⁱⁱ Det er viktig å sikre innsamling og avfallsbehandling av disse produktene som allerede er i omløp, men et

Vi jobber for å stanse
naturødeleggelser og skape en
framtid der mennesker lever
i harmoni med naturen.
sammen for naturen wwf.no

overordnet mål bør være at disse forbyes og fases ut. Produsentansvarsordningen bør derfor innrettes slik at produsenter insentiveres bort fra å tilby disse plastproduktene, slik at ordningen bygger opp om framtidig utfasing og/eller sikrer overgang til ombruksprodukter. I vårt hørings svar trekker vi fram seks forslag til hvordan dette kan gjøres.

1. Produsentansvarsordningen må ha større ambisjoner for opprydning

- WWF mener ordningen bør inkludere nye, ambisiøse mål for opprydning. Det er store samfunnsøkonomiske kostnader tilknyttet opprydning, og kostnader knyttet til rydding av historisk søppel som ikke er dekket. I dag ryddes mye ved frivillig innsats. Selv om frivillig rydding er et viktig holdningsskapende tiltak, kan dette ikke erstatte en ordning der kostnadene dekkes via produsentansvar. Kostnadsgrunnet må dekke reelle kostnader for opprydning, og i dag tas ikke frivillig rydding som finner sted med i beregningene. Frivillig rydding skal ikke erstatte en kommunal tjeneste som avfallshåndteringen er. Produsentansvaret må derfor dekke et mer ambisiøst mål for opprydning enn det som skisseres i forskriftsforslaget.
- WWF noterer seg at tallene fra Mepex som er vist til i høringsnotatet viser stort spenn i anslag for kostnader knyttet til opprydning. Videre er tallene basert på kostnader tilknyttet avfallsbeholdere i offentlige rom, mens reelle kostnader til opprydning i offentlige rom vil være høyere. WWF mener det er sannsynlig at forslaget ikke vil tillate tilstrekkelig kostnadsdekning uten at det formuleres et nytt mål for opprydning. WWF mener derfor at konsulentoppdraget for undersøkelser og beregninger også må inkludere fastsetting av et mål og anslag for kostnadsdekning for økt opprydning.
- WWF imøteser videre at eventuelle midler som frigjøres fra kommunen ved innføringen av produsentansvarsordningen øremerkes miljøtiltak.

2. Informasjon og holdningsskapende arbeid må styrkes

- WWF mener det er positivt at det er plikt til å sørge for informasjon og holdningsskapende arbeid. Plikten må inkludere tydelige forventninger, som for eksempel nasjonale kampanjer minst to ganger i året. WWF mener imidlertid at holdningsskapende tiltak også må adressere forbruksreduksjon.
- WWF støtter forslaget om at informasjon og holdningsskapende arbeid knyttet til tobakksprodukter følges opp av helsedirektoratet. WWF understreker at det er stort behov for folkeopplysning om innhold av plast i tobakksprodukter og at Miljødirektoratet bør følge opp dette aktivt med Helsedirektoratet. Innføringen av produsentansvaret bør lede til økt folkeopplysning fra Helsedirektoratet.

3. Etablere eller knytte seg til godkjent produsentansvarsselskap

- WWF støtter at det ikke skal være en nedre grense for aktører som er pliktet til å delta i produsentansvarsordningen.
- WWF mener definisjonen av «produsentene» må sikre at utenlandske aktører som selger sine produkter i Norge eller andre EØS-land ikke får anledning til å omgå pliktene skissert i produsentansvarsordningen, eksempelvis utenlandske netthandelsplattformer.

4. Overtredelsesgebyr ved overtredelse av plikt til å etablere eller melde seg inn i produsentansvarsselskap

- WWF støtter forslaget om innføring av overtredelsesgebyr, men mener at tiltaket også bør gjelde produsentansvarets øvrige bestemmelser, slik at man sikrer at hele omfanget av forskriften overholdes av produsentene.

5. Beregning av kostnadsgrunnlag

- WWF mener det er viktig å insentivere til bruk av produkter med høy grad av gjenvunnet materiale. Vi mener derfor at produkter som inneholder gjenvunnet materiale bør ha et lavere gebyr enn andre produkter. Videre bør produkter som ikke kan materialgjenvinnes ha et høyere gebyr enn de produktene som kan materialgjenvinnes. Det er altså viktig at produsenter som gjør forsøk på å ta i bruk mer miljøvennlige og resirkulerbare materialer premieres for dette. Derfor mener WWF at en økomodulering må inkluderes i beregningen av fastsettelse av kostnadsdekning i produsentansvarsordningen.
- WWF mener at satsen for kostnadsdekning bør være basert på forekomst av forsøpling. Forskriften bør legge opp til et differensiert gebyr avhengig av forekomst av forsøpling, slik at for eksempel de store byene eller kommuner med kystområder med særlig stor tilstrømning av avfall tilfalles et høyere beløp.
- WWF støtter krav til separat innsamling og inkluderingen av engangsdrikkebegre i plast med lokk, men mener at kategorien må utvides til andre produkter som for eksempel tallerkener og bestikk.

6. Bruk av uavhengig konsulent og tredjeparts verifisering

- WWF støtter forslaget som presenteres i ordningen, men mener Miljødirektoratet bør ha en kontrollfunksjon i å sikre at konsulenten som mottar oppdraget for gjennomføring av undersøkelser og beregninger ikke er den samme over tid, for å opprettholde nøytralitet og unngå kunnskapsmonopol.

WWF ser med dette frem til videre samarbeid med Miljødirektoratet og bidrar gjerne med ytterligere innspill i arbeidet med norsk og internasjonal plastpolitikk i tiden som kommer.

Med vennlig hilsen
WWF Verdens naturfond

Tora Toreng
Leder – plastteamet

Jens Henning Breivik
Rådgiver – plast

ⁱ PLASTICS: THE COSTS TO SOCIETY, THE ENVIRONMENT AND THE ECONOMY. WWF, 2021. Tilgjengelig via: [Reports and resources | WWF \(panda.org\)](#); [plastics-the-cost-to-society-the-environment-and-the-economy-wwf-report.pdf \(panda.org\)](#)

ⁱⁱ BREAKING DOWN HIGH-RISK PLASTIC PRODUCTS - Assessing pollution risk and elimination feasibility of plastic products. WWF, 2023. Tilgjengelig via: [Reports and resources | WWF \(panda.org\)](#); [wwf breaking down high risk plastic products.pdf \(panda.org\)](#)

ⁱⁱⁱ HAC Member States Ministerial Joint Statement for INC-5, datert 25.09.2024: Tilgjengelig via: [HAC Member States Ministerial Joint Statement for INC-5 | High Ambition Coalition to End Plastic Pollution : High Ambition Coalition to End Plastic Pollution \(hactoendplasticpollution.org\)](#)

